

AMERIKANSKI SLOVENEČ

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 150.

CHICAGO, ILL., SREDA, 22. SEPTEMBRA — WEDNESDAY, SEPTEMBER, 22, 1924.

LETNIK XXXIII.

Iz mesta eksplozije v Sublet.

DVANAJST SLOVENCEV ZGUBILO ŽIVLJENJE. — DESET DRUŽINSKIH OČETOV IN DVA SAMCA. — VSEH SKUPAJ JE OKOLI 50 ŽRTEV. (Izvirno. Poroča Jacob Stonich.)

Kemmerer, Wyo. — Strašna eksplozija, ki je nastala ob 11:45 v torek 16. sept. zjutraj je zahtevala okoli 50 človeških žrtev v znani majni številki 5. v Subletu, katero lastuje znana premogarska družba Kemmerer Coal Co. V tej nesrečni majni je doletela točasno tudi smrt dvanajst naših rojakov Slovencev, ki so si v nji služili svoj trdi vsakdanjik. Med nesrečnimi našimi rojaki je bilo 10 družinskih očetov in 2 samca.

Na delu so se nahajali ba-je večinoma kompanijski delavci. Ako bi bili vsi delavci na delu, tedaj bi bila zadelo nesreča gotovo nad 100 premogarjev.

V 30 minutah se je novica raznesla po vseh naselbinah na 25 milj na okrog Kemmererja. Ljudstvo je drlo od vseh strani na lice mesta v Sublet. Kajti vsak je imel kakega sorodnika ali prijatelja tam in gnala ga je radovednost, ako je zadela tudi kakega njegovega sorodnika kruta nesreča. Ker ima danes že skoro vsakdo karo, je vsak hitro skočil v avto stopil na "gas" in odhitel proti pozorišču nesreče. Tako sem storil tudi jaz. Nahajal sem se ravno pri Mr. J. Koberlerju v Kumberlandu, ki je ravno pripravljaval avto. Hitro sva se spravila v avto in odpeljala se v Sublet pogledati, da izveva osebno o nesreči in vidiva, kaj se je zgodilo. In lahko si mislite, kako je nam bilo pri srcu, ko sva zagledala v Subletu tekati semtertja jokajoče žene in otroke. Moral bi biti iz kamna, da bi ga ne ganilo. Trupla bodo vsa prepeljana v Kemmerer, kjer bo večina pokopanih.

Izmed Slovencev so mi izmed ubitih znana sledeča imena: John Pagon, Josip Rakun, Josip Felician, F. Visovnik, F. Turk, Josip Borštnar, Tony Rosec, A. Kral, F. Jenko, Josip Bostjančič in John Maškon. Za dvanajstega mi ni znano ime.

Koliko se zanima naš predsednik Mr. Anton Grdina za članstvo K. S. K. Jednote kaže slučaj, ko je bil telegram tukaj na Sublet v par urah po katastrofi in vpraša mojega starega prijatelja Louis Drešnika, koliko članov je zgubila K. S. K. J. in dobil je odgovor da 3 člane. Čudim se, kje je g. Grdina tako hitro dobil novico o razstrelbi, ker se je prvi zavzel za člane, ki spadajo h K. S. K. J. Obenem ga pa to pokazuje, kako skrben mož je on, ki ni samo radi časti predsednik, pač zato, da kaj stori za Jednoto, narod in predvsem za članstvo K. S. K. J. Tako dela pravi požrtvovalen mož! Mi smo na njega ponosni!

Naše slov. organizacije so zgubile na članstvu kakor sledi: K. S. K. J. je zgubila 3 člane; JSKJ. 5 članov; S. N. P. J. pa 6 članov. To šte-tilo kaže več mrtvih kot je poročano, toda to je zato, ker je nekaj izmed teh članov bilo pri dveh ali morda vseh

ZOPET NEURJE, KI JE ZAHTEVALO CLOVEŠKIH ŽRTEV.

Nevihla opustošila dva mesta — nad 30 oseb je pa našlo smrt.

Devetindvajset oseb je našlo smrt, za dve osemi, ki sta pogrešani se tudi sodi, da sta bili žrtev silnega tornada, ki je obiskal Minnesoto in sosedne države. Najbolj prizadeto je mesto Thorp, od koder poročajo, da je 22 oseb mrtvih, mesto pa razdejano. Na mah je bila vsa brzojavna in telefonska napeljava potrgana tako da se za imena nesreč- nežev še ni zvedelo. Poleg mrtvih je bilo tudi veliko šte- vilo ranjenih. Škoda je ogromna. — Iz Sanborn poročajo da je 6 mrtvih in 7 močno ranjenih. Poročajo tudi o veliki materialni škodi. — Iz Milwaukee poročajo, da je ena oseba mrtva, več jih je pa bilo rešenih iz neke potaplja- joče se jahte v pristanišču. — Chicago je pa v nedeljo popoldan zopet občutila vročino ki je pomaknila živo srebro na 90, nato se je pa vllil dež, ki je izpraznil parke, kateri so bili vse polni občinstva.

Sprejem Wheelerja v Chicago

Organizirano delavstvo je priredilo Wheelerju, ki je prispel v pondeljek zjutraj s svojo soprogo in drugimi pristaši v Chicago, da odpre kampanjo. Sprejeli so ga z godbo na čelu, nato pa skupno korakali pred Morrison hotel, kjer je glavni stan La Folletteja in Wheelerja. Mrs. Wheeler, spremlja svojega soproga na agitacijski turi in je tudi ona izvežbana govornica.

Nemčija ne kaže volje za pristop k Ligi Narodov.

Berlin. — Delegati narodo- v si prizadevajo izvabiti Nemčijo, da bi pristopila k Ligi Narodov. Fridjof Nansen, norveški delegat, ki je zelo navdušen za Ligo, se je sestel s kancelarjem Mark- som in ga nagovarjal, naj na- pravi Nemčija priziv za vstop v Ligo, ker sedaj je razpolo- ženje Ligašev ugodno za spre- jem Nemčije. Nagovarjanje pa ni imelo uspeha, ker mero- dajni nemški krogi so mne- nja, da politično kakor tehni- čno nima smisla, da bi se Nemčija prehitela in vstopi- la v Ligo Narodov.

treh imenovanih Jednotah.

V Kemmerer in okolici ni mogoče dobiti sobe, ker so vsi hoteli in stanovanjske hi- še napolnjene. Veliko sveta je prišlo semkaj od blizu in da- leč, da prisostvuje pogrebu nesrečnih žrtev. Večina žrtev je že na površju, le še kakih 12 do 15 žrtev je pod zemljo ker ne morejo še do njih.

RAZNE VESTI.

— Washington. — Državni tajnik Hughes, bo imel svoj prvi kampanjski govor v prid Coolidgeu in Dawesu prihod- njo soboto v Marion, O. Na- črt ima za več govorov, ki bo- do še pravočasno naznanjeni.

— Jeruzalem. — Wahabi- čete, katere so zasedle Taif, se pripravljajo na splošen na- pad na Meko. Wahabce pod-pira Liga indijskih Moslema- nov. Emir Abdulah, transjor- danski vladar se je odločil, da pošlje svojo armado na po- moč kralju Husseinu proti Wahabskim četam.

— Madison, N. J. — Peter Heblon se je moral zagovar- jati pred sodiščem, ker je bil obdolžen, da je zvezal svoji ženi roke na hrbtu in jo prive- zal k muli, katero je z bi- čem podil po farmi. Sosedje so rešili ženo iz mučnega po- ložaja. Heblon se izgovarja, da je žena grozila njemu in otrokom, da bo vse skupaj pomorila.

— Chicago, Ill. — Državni pravdnik Crowe, ki je znan iz afere milijonarjskih moril- cev, je dobil 6,000 pisem, ne- le iz vseh držav Amerike, ampak tudi iz vseh delov sveta, v katerih mu častitajo na sta- lišču, katero je zavzel proti morilcem.

— Bostwick, Neb. — Neki maskirani bandit je napadel blagajničarja Bostwick državne banke I. W. Kirkbride, ko je le ta odprl zjutraj ban- ko. Prestrašenega blagajni- čarja je zaprl v blagajno in odnesel \$1,500.

— Evansville, Ind. — Izlet- niški parnik "Ohio River Da- de Park" je, ko je vozil po reki pričel goreti in popolno- ma pogorel. Potniki in moštvo so se rešili na neki v bližini se nahajajoči čoln.

— Turin, Italija. — Itali- janski juristi in odvetniki so na svojem petem narodnem kongresu kljub opoziciji Fa- šistov, zopet vpostavili popol- no svobodo tiska.

— Carigrad, Turčija. — V Smirni je pogorelo neko gledališče s premikajočimi slika- mi, kjer je našlo sto oseb smrt v plamenu.

— White Plains, N. Y. — Tukajšnji Gedney hotel je po- žar popolnoma uničil. Vseh 150 gostov se je še pravočas- no rešilo na varno, škoda je cenjena na en milijon dolarjev.

— Chicago, Ill. — Michael Hughes, vodja detektivov je izjavil, da so njegovi ljudje v nedeljo in pondeljek areti- rali 150 žeparjev in podobnih elementov. Med njimi sta dva pobegla kaznjenca iz joliet- ske jetnišnice. — V ponde- ljek zjutraj so bili še trije smrtni slučajji po avtomobil- skih nezgodah naznanjeni kar je pomaknilo kazalec smrtnih slučajev od začetka leta na 478. Aretiranih je bi- lo 356 prehitro vozečih avto- mobilistev.

— New York. — Največja svota kar jih je bilo do sedaj še naenkrat prenešeno iz e- nega prostora na drugega, je svota tri bilijone dolarjev, katere so prenesli iz zvezne rezervne banke v New Yorku, v novo bančno poslopje na Liberty in Nassau cesti.

SLOVENEČ SE UBIL NA ELY, MINN.

Nesreča se je dogodila, ko je motor bicikl kolidiral z avtomobilom. — Umrli je par ur zatem v bolnici.

Ely, Minn. — Blizu Lons- torf mostu, na poti proti Burtside med Elyom in Eve- letom se je dogodila 14. sep- tembra zvečer velika nesreča, ko je motorbicikl s tremi ko- lesi in sedežem na strani ko- lidiral z avtomobilom Olds- mobile tipa. Obe stranki sta bili slovenski. Motorcikl je vozil rojak John Košmr in z njim na stranskem sedežu se je peljal rojak John Gorše star 38 let. Avtomobil pa je vodil rojak Louis Koščak, ka- teri je peljal neki popravlje- ni avto nazaj na Eveleth ne- kemu Mayerlu, kateri mu ga je izročil v popravilo. Motor- bicikel je vozil proti Elyu dočim je avto vozil proti Eve- lethu. Na imenovanem mestu je stranski del bicikla zadel v veliki brzini obeh v avto, in tako je nastala usodepolna ko- lizija. V avtoju se je vozilo še nekaj drugih oseb, ki so lahko ranjene. John Goršeta pa je grozno poškodovano. Bil je ves razbit in obrezan po glavi in životu. Hiteli so z njim v bolnišnico toda vsaka pomoč je bila zastoj in par urah zatem je izdihnil svojo dušo.

Pokopan je bil 16. septem- bra. Kolikor znano ni imel po- kojni nobenega sorodnika v tej deželi.

Tatovi ukradli avto s spečim otrokom.

Chicago, Ill. — Joseph Anosino, 2345 W. Huron st., je vstavil svoj avto v katerem je spal njegov triletni sinček pred neko trgovino. Anosino ki je imel opravka v trgovini gre tja, ko se pa v kratkem času zopet povrne, ni bilo av- toja in ne sinčka.

Tatovi so ukradli vse sku- paj, ker pa jim je bilo le za avto, so dečka postavili na cesto nepoškodovanega, kjer ga je dobil oče eno uro po do- godku; o avtoju pa seveda ni duha ne sluha.

Žrtve avtomobilske vožnje — 10 oseb mrtvih.

Boston, Mass. — Od tukaj poročajo, da je neki zaprti avto v kateremu se je naha- jalo 5 oseb se zaletel v most- no ograjo, katero je polomil in se preobrnil v Point kanal, kjer je našlo vseh pet, žalos- no smrt. — Chattanooga, Tenn. — R. Weber, njegova soproga in trije otroci so bili na mestu mrtvi, ko je njih av- to zadel v hitro vozeči vlak na Western in Atlantik železi- nici. — Ko bi imeli vozniki avtov malo več pozornosti, bi ne bilo toliko nesreč.

— Washington. — Italijan- ski poslanik, in egiptovsko pos- laništvo, izjavljajo, da ni re- snica, da bi med tema držav- ma bile napetosti, ampak na- sprotno, da sta si v prijatelj- skih odnosajih.

— Ali je tvoj sosed že naro- čen na A. S. in Edinost? — Pridobi ga, da se naroči!

Iz Jugoslavije.

VELIČASTNA MANIFESTACIJA NA BREZJAH, SEŠTA- NEK BIVŠIH VOJAKOV. — POŽAR V SARAJEVU NAPRAVIL 200,000 DINARJEV ŠKODE. — VELI- KA NEVIHTA V OKRAJU ŽUŽEMBERKA. — DRU- GE ZANIMIVE VESTI.

Sestanek bivših vojakov na ginila. Brezjah.

Na željo mnogih mož, ki so prestali grozote svetovne voj- ne na vseh bojnih poljanah in ki so že več let povpraševali in želeli sestankov tovarišev, so se sklicatelji odločili, da or- ganizirajo sestanek vojakov iz svetovne vojne na priljublje- nih Brezjah.

Že na predvečer sestanka v soboto dne 30. avgusta, so pripeljali ojačeni popoldan- ski vlaki stotine mož iz naše Slovenije. Polna cerkev mož in mladeničev, ki so prečuli vso noč v cerkvi, opravljajoč zah- valne molitve in sv. spoved, je jasno pričala, kako se vsi ti možje zavedajo važnosti se- stanka, ki je bil v prvi vrsti namenjen v zahvalo za vrni- tev in molitev za padle tova- riše. Z jutranjimi vlaki, na vo- zovih, peš in kolesih so začeli prihajati tisoči našega ljud- stva, tako da se je zbralo do desetih do 8000 ljudi. Sveča- nost tega dne je otvoril bivši kurat, sedaj katehet g. Fr. Bonač s krasnim govorom, v katerem se je spominjal vseh padlih slovenskih sinov, nato je za hip govor prekinil, da je godba Dravske divizije za- igrala svečano žalno korač- nico. Dalje je povdarjal, kak- šne skušnje nam je prinesla svetovna vojna in končal s prelepo molitvijo za skupno domovino. Po pridigi je opravi- l g. Bonač na prostem sv. mašo, pri kateri je svirala vo- jaška godba cerkvene pesmi. Molitve za padle tovariše so napravili bivši kurati, 12 po- številu, nakar je pevski zbor, sestojel iz samih bivših trpi- nov iz svetovne vojne zapel žalostinko in "Oj Doberdob slovenskih fantov grob. — C- la slavnost je potekla v sploš- no zadovoljnost vseh navzo- čih.

Požar v Sarajevu.

Dne 25. avgusta je nastal požar v bolnici v Sarajevu, katere je zgorela do tal. Po- leg bolnice je požar uničil še dve drugi baraki. Človeških žrtev ni bilo. Škoda se ceni na 200.000 dinarjev, sumijo, da je bil ogenj podtaknjen.

Velika nevihta v okraju Žu- žemberg.

Dne 25. avgusta je nastala v Žužembergu in okolici sil- na nevihta in padala je toča debela kot orehi. V četr- ure so bili vsi poljski pridelki in vinogradi uničeni. Pokrajina je bila vsa bela kakor po zi- mi. Na nekaterih krajih je bi- lo nad pol metra na debelo toče. Škoda, ki je bila s tem prizadeta itak revnemu in že prej od slabe letine obiskane- mu ljudstvu, je ogromna. Če ne bo od nikoder pomoči, pre- ti ljudstvu lakota. Ljudje tar- najo, ker kaj takega še niso nikoli doživeli.

Izloženo dete.

Rozina Krogova, služkinja, je izpostavila svoje novo-ro- jeno dete v smrtno nevarnem položaju in neznanu kam iz-

Smrtna nezgoda na Ljublja- nici.

Rudolf Koren tapetnik do- ma iz Gorice in njegov tova- riš Libert Kraljič iz Ljublja- ne sta privesljala do izliva Praporšice v Ljublanico, in zavesljala v desni breg, kjer je čoln nekoliko nasedel. Ko je odprl Koren čoln od brega z veslom, je ravnal tako neprevidno, da je omahnil in padel v vodo, kjer je utonil.

Vladna podpora poškovana- nim krajem.

Ministrstvo za kmetijstvo in vode je odobrilo za kraje, po- škodovane po povodnji in to- či, 1 milijon dinarjev.

Žalostna zgodba osemletnega dečka.

Pred nekaj časom so pri- peljali iz Novega Sada v Ljub- ljano osemletnega dečka in so ga izročili ljubljanski policiji pod imenom Anton Gorše. Fant sam je povedal, da se ta- ko piše. Po daljšem izpraševa- nju je fant povedal zgodbo svojega življenja, v kolikor se spominja, v kratkem takole: Nekoč na potovanju mi je po- vedala mati, da sem bil rojen leta 1915. v Ljubljani. Mese- ca in dneva rojstva mati sama ni vedela. Moj oče Matija Ko- valč, po poklicu mizar, je umrl pred štirimi leti baje ne- kje v Bački. Eno leto po oče- tovi smrti se je mati poročila z nekim ključavničarjem Rudolfom Gorštom. Živela je družinica nekje v Bački. Kma- lu pa sta se mati in oče spru- la in družina se je razšla. Kam je šel oče ne vem, z ma- terjo pa sva hodila v različ- nih družbah po Hrvatskem, po Bosni in po Dalmaciji. Pred približno dvema letoma sva prišla zopet v Ljubljano. Sta- novala sva delj časa v vagonih pri mestni klavnici pri nekih ljudeh, ki so se pisali Boč. (Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljate so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din	\$ 7.55
1,000 — Din	\$ 14.75
2,500 — Din	\$ 36.75
5,000 — Din	\$ 73.00
10,000 — Din	\$ 145.00
100 — Lir	\$ 5.75
200 — Lir	\$ 9.95
500 — Lir	\$ 24.00
1,000 — Lir	\$ 46.75

Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. i nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokot menja, dostikrat docela nepričakov- no, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljate so kažejo po cenah onega dne, ko m. sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAV- NO.
Vse pošiljate naslovite na—SLO- VENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & CEŠAREK 70—9th AVE., NEW YORK, CITY.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

— PUBLISHED BY: —
Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

VAROČNINA: Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
" Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
" Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
" Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION: For United States per year	\$4.00
" For United States per half year	\$2.00
" For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
" For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879."

Vse vidijo -- toda ne zmenijo se...

Nihče ne more tajiti, da so postali premogokopi in rudniki zadnje čase prave človeške klavnice. Ne pošušje se še solze ubogim vdovam in zapuščenim v enem kraju, ko počijo že v drugem in ubogi trpinji umirajo na debelo.

Današnji svet se briga za vse. Najmanjša nesreča, ki se dogodi kje kakemu bogatini, se ji posveti moči cele občine, okraja in države, da se nesrečo omeji za v prihodnje. Za trpine pod zemljo, katere ubijajo smrtonosne eksplozije na debelo se ne zmeni nihče. Naj jih pade na stotine na enkrat — toliko se zmenijo za to, kakor če bi mesto njih zadela smrt enako številu kakih živali. In najbrže neumna žurnalistika bi posvetila več prostora neumnim živalim, kakor pa človeku trpinu, ki proizvaja za svet globoko pod zemljo, ki spravlja na površje železo in premog in druge rude. Ko se dogodi nesreča, par senzacionalnih novic se napiše — potem pa je vsega konec in potem čakajo menda željno, kdaj bo zopet kaj takega. Tako je meščanska žurnalistika v Ameriki.

In ravno to kaže na velikansko malomarnost do delavskega sloja v Ameriki. Zakaj? Zato, kar lahko vsak vidi, ki ni slep, da se na površju zemlje, ki grozi nevarnost tudi drugim slojem, takoj izboljša vse, karkoli se izboljšati da, da se da ljudstvu sigurno varnost pred vsako nevarnostjo. Pod zemljo, tam so samo delavci — premogarji, teh ni škoda, tako menda si mislijo, sicer bi se gotovi faktorji že zdavnej zavzeli na vso moč, ter bi dali tudi premogarju pod zemljo isto varnost, kakor jo dajo človeku na površju. Zakaj ničesar ni nemogočega. In zato je sigurna varnost tudi za premogarjevo življenje pod zemljo mogoča, samo če se jo hoče uvesti.

Ako preti nevarnost eksplozije, zakaj se ne postavi v rudnike dovolj nadzornikov, da bi na to pazili? Zakaj se ne uvede v rudnike drugih varnostnih naredb? Ali človeško življenje ni vredno tega? Ali ta malomarnost ne pokazuje, da je kapitalistom več za par borih dolarjev, ki bi jih imeli potrošiti za varnostne naprave, kakor pa za življenje ubogih trpinov premogarjev? Well, to lahko vsak vidi, ki hoče videti stvar tako kakršna je. In kje je država, da ne zahteva temeljite varnosti za človeška življenja? Ali enih šest rudniških nesreč, ki so zahtevale na stotine življenj rudarjev samo v tem letu 1924. ni dovolj velik opomin in klic na pomoč, vsem onim, ki bi tudi morali paziti, da so državljani delavci varni svojega življenja pri delu in povsod? Vse to vidijo, pa vendar se ne zgamejo.

Zato pa delavci državljani! Volitve prihajajo. Volilni dan je tu. Okrog Vas bodo zopet prihajali s sladkimi obljubami. Vi pa jim pokažite javno s svojim na-

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

Volkulja Sivka je tudi prva opazila prisotnost "Rdeče groze."

V njeni družbi je Kazan pregledoval vrsto pasti, ki jo je bil zasledil. Sled pa, po kateri je prišel do njih, je bila že stara. Nihče ni že precej dni šel tu mimo. V prvi pasti, ki je bila skrita pod gostim smrečjem, sta našla na pol zgnitega zajca. V drugi je bilo okostje lisice, popolnoma obrano od sove, ki je pustila nekaj perja na tleh. Večina pasti pa je bila pokrita s snegom. Zaman je Kazan iskal od pasti do pasti žive divjačine, da bi jo požrla.

Poleg njega pa je slepa volkulja duhala smrt. Vonjala jo je v zraku in pod smrekami. Odkrila jo je v vsaki pasti, ki sta jo našla s Kazanom. Človeška smrt je vladala povsod. In čimdalje sta hodila, tembolj je cvilila in lahko grizla Kazana v bok, ki je hitel vedno naprej.

Oba sta prišla tako do jase, kjer se je nahajala koč. Lastnik te koč je bil Oton, lovec kožuhov.

Volkulja Sivka se je ustavila pred njo, se vsedla na zadek in dvignila proti sivemu nebu svoj slepi obraz. Nato je žalostno zatulila. Tu se je

stopom z volilnim listkom v roki, da jih tudi Vi nočete poznati sedaj, ko oni rabijo Vaše pomoči. Delavski glasovi naj gredo delavstvu naklonjenim kandidatom!

New York, N. Y.

"Glasu Naroda" v odgovor.

V štev. 214, dne 11. sept. t. l. zopet grdo napada Glas Naroda v članku "Nevaren prostor", Slovence sploh v New Yorku ter posebej slovensko dvorano na osmi cesti, ki jo imenuje nesrečno in pravi, da je nevaren prostor.

Z ozirom na napade in laži v imenovanem članku odgovorimo cerkveni odborniki in odborniki društva Najsv. Imena ne sicer zato, da bi pojasnjevali rojakom v New Yorku, ki vedo vsi natanko kaj je na stvari; ampak, da povemo širši javnosti kako "resnicoljuben" je urednik Glas Naroda in kolika bratovska ljubezen in skrb za svoje rojake ga napolnjuje v imenovanem članku. Odgovorimo na vsak napad in na vsako laž po vrsti kakor so v članku.

Članek imenuje našo cerkveno dvorano nevaren prostor in da je bilo vse, kar se je javno priporočalo v nesrečni dvorani na osmi cesti "no good." Po trditvi člankarja je torej dvorana kriva vsega hu dega med nami. Ti uboga in edina slovenska dvorana, ka ko nesrečna si, pač zato, ker si cerkvena. Pa tebe ne boli ta napad. Boli pa nas, ki se zbiramo v tebi, bole nas laži, ki jih je natrosil člankar proti nam, katerih si kriva ti, kakor zatrjuje člankar. Pa odgovorimo na nje. — Prva laž je, piše člankar o petah čes, da se je v dvorani začelo zborovanje za pete. Izjavljamo, da je to gola laž; kajti nikdar ni bilo nobene seje in nobenega zborovanja za to podjetje v slovenski cerkveni dvorani. Sobrat Valentin Pavlič pa še kot delničar dotične korporacije peta izjavlja naslednje: Ako dokaže člankar v teku 14 dni, da se je vršila kaka seja v namen korporacije za pete v slovenski cerkveni dvorani na osmi cesti, dobi na grado sto dolarjev. Če pa ne bo dokazal te svoje trditve in si zaslužil nagrade sto dolarjev, bo še enkrat objavljen na tem mestu kot lažnik in obrekovalec. Članek, na delo! Sto dolarjev zaslužiš, v 14 dnevih in tej izjavi se pridružujemo vsi ostali odborniki zbrani na seji.

Druga laž je glede Trošta. Omenjamo, da je bil Mr Sakser na prvem mestu pod pisan kot delničar imenovanega Importa in Eksporta. On kot izkušen mož v tem oziru je dal rojakom s tem zgled in vspehudo za nesrečno korporacijo, pač žalostna izpodbuda, ki pa ni prišla iz slovenske cerkvene dvorane; ampak iz 82 Cortlandt Streeta.

Tretja laž glede avtomobilov,

kar trdi člankar, da so "gospodje" začeli ponujati v isti nesrečni dvorani avtomobile na fedrih. In kaj je resnica? Sam Glas Naroda je delal največjo reklamo za nje! Vi "gospodje" na 82 Cortlandt St. ste poslali dotične agitatorje v slovensko dvorano na osmi cesti in zdaj pa vso krivdo izvažate na slovensko dvorano. Kajne, radi bi se v zdaj oprali, pa laž ima kratke noge.

Četrta laž, katero trosi člankar o "štacuni" v Ridgewoodu, je popolnoma podobna prejšnjim. In zato izjavljamo vsi odborniki, da grdo laže, kdor trdi, da se je vršila kaka seja ali kako zborovanje za ta namen v slovenski cerkveni dvorani na osmi cesti. Cerkevni odborniki izjavljajo, da plačajo člankarju pet sto dolarjev, ako dokaže da je bila kaka seja ali kako zborovanje za "štacuno" v Ridgewoodu v slovenski cerkveni dvorani na osmi cesti.

Vidite zdaj, dragi čitatelji kje je resnica, kje so pa laži in zavijanja. Lažnjivi člankar Glas Naroda ima lepo priliko zaslužiti si ne majhno svoto denarja; samo dokaže naj kakor smo omenili, da je resnica, kar je pisal. Urednik Glas Naroda je s svojimi članki že toliko dosegel, da mu naročniki vedno bolj in bolj vračajo list in smo ga po dolgem iskanju komaj dobili; zato, ker je dosti več člankov sovražstvu kot pa ljubezni posvečenih. Povsod se vtika, kjer ga ni treba; povsod draži in zbada iz gole zavisti; povsod dela zgago in vidi napake, le svojih ne vidi nikjer. Glej zato te zapušča že vse in če bo tako šlo dalje, bo kmalu ostal sam na cedilu. Sprevidi ti raj naš dobromisleči svet; pometaj najprej pred svojim pragom!

Sestavljeno na seji dne 15. septembra 1924.

Za cerkveni odbor:
John Jeglič, l. r.
Vinc. Ovca, l. r.
Cerkvena trusteeja.
Za odbor dr. Najsv. Imena:
Metod Končan, tajnik.

Leadville, Colo.

Vsem zunanjim dobrotnikom naše cerkve, ki so nam prišli na pomoč s tem, da so kupili precejšnjo število tiketov za Fordovo karo, na znanja cerkveno predstojništvo, da smo karo "raffali" zadnjo nedeljo, dne 14. t. m. Radi bi bili poslali "glavopobil" prav vsakemu, a ker je Miss "Sreča" kljub zavezanim očem "videla" številko 390, smo morali karo oddati kar tu našemu sosedu, Mr. Janu Fricu, ki se je Miss "Sreči" naj-

na je šla ena taka novica mimo jezera Wollastonskega preko ledu Athabaškega jezera in dospela do naselbine v Fond-du-Lac.

"Rdeča smrt," tako je pravila ta novica, "je okužila tudi Indijance od Hudsoskega zaliva do Creejev in Chippevawajev, med trdnjavama Albany in Churchill."

Tri dni pozneje je drug sel prišel iz Forta Churchilla. Prinesel je uradno pismo glavnega agenta, ki je javljalo prebivalcem naselbine Fond-du-Lac, da se morajo brez odloga pripraviti za Rdečo smrt.

Možak, ki je sprejel pismo, je postal pri čitanju bolj bled kot papir, ki ga je držal med prsti.

"To znači," je dejal, "da si moramo skopati grobove. To

bolj znal prikupiti. Mr. Fric se je izkazal velikodušnega, ker je daroval za cerkev prostovoljno \$125.00. S tem darom vred je nam kara "priurala" do \$700.00 čistega dobička.

Vsem lepa hvala in več sreče pri prihodnji priliki.

Joliet, Ill.

Poskusil bom; vendar ne vem, ali se mi bo posrečilo, da bom zamogel v tem dopisu razložiti vse, kar je moja želja, in kar je namen mojega dopisa.

O razvoju naše naselbine, kakor tudi o vsakdanjih dogodkih večkrat beremo v Vašem cenj. listu. O eni stvari pa skoraj nikdar ničesar ne slišimo, namreč o pevski umetnosti, kako se ista goji in živi med nami.

Odkar sem prišel v Ameriko, sem se ustavljal že v mnogih slovenskih naselbinah in povsod med Slovenci je opaziti navdušenje do petja in splošne glasbene umetnosti.

V Jolietu imamo sicer društvo, ki se imenuje "Izobraževalno." V svojih vrstah ima med svojimi člani nekaj precej dobrih glasov, vendar tu je treba še organizirati pevski zbor. Seveda bo treba mnogo dela, da se jih izuči in izvežba.

Kakor sem že omenil, da imam tukaj društvo, ki se imenuje "Slovensko Izobraževalno društvo Triglav." To društvo je v preteklosti že večkrat nastopilo s raznovrstnimi predstavami na odru. Toda v zadnjih letih so se predstave vršile brez vsakega nevskega nastopa. Zeleti pa bi bilo, da bi se člani omenjenega društva dogovorili ter znova organizirali med seboj pevski zbor. Gotovo je, da bo šlo nekoliko težavno iz prvine; ko bi se pa nekoliko privadili, je pa vspeh zagotovljen.

Znabiti mi bo kdo ugovarjal, češ, zakaj pa bi se moralo ravno društvo "Triglav" žrtvovati ter se ukvarjati s petjem? Odgovor na to je lahek: Prvič, ker se je to društvo že od svojega pričetka ukvarjalo s pevsko umetnostjo, in drugič, ker nosi ime "Izobraževalno." K izobrazbi pa spada brezdvomno tudi petje, posebno tako krasne pesmi, kot so naše slovenske, bodisi narodne, bodisi umetne.

Torej vsi člani in ljubitelji petja ste vabljeni, da se gotovo vdeležite prihodnje seje društva "Triglav." Ob tej priliki se vam bo obrazložilo, kakšen naj bi bil pričetek.

Ferdinand Ferlin, ljubitelj petja.

Leadville, Colo.

Iz Canon City, Colo. se nas je nabralo več potnikov, ki smo skupno odšli proti Leadville. Vožnja je bila krasna, vreme lepo, dasi malo hladno. Med visokimi gorami smo se pomikali proti mestu Leadville, ki stoji visoko na hribu. Bilo je prav hladno, ker tukaj so imeli že 10. septembra sneg, tako da je po belil vse hribe in mesta, je pa že po dveh dnevih izginil, samo po hribih je ostal za

so edine koristne priprave, ki jih moremo storiti."

Čital je pismo na glas in izbirali so samo krepke može da gredo obvestit na ozemlju naselbine vse tovariše, ki so bili raztreseni po gozdovih.

Naglo so napregli pse. Na vsake odhajajoče sani so natovorili razen navadnih zdravih zavoj rdeče tkanine, iz katere so napravljali mrtvaške prapore kuge in groze. Ko so možje nakladali tkanino, jih je kar obhajala zona.

Volkulja Sivka in Kazan sta srečala sled enih teh sani na ledu reke Veliškega bobra in oba sta ji sledila pol milje. Naslednji dan sta srečala drugo sled in pozneje tretjo.

Ta je bila še čisto sveža in volkulja Sivka je začela renčati in kazati zobe, kot bi jo

"sample."

Ker je Mrs. Bradach vsled boleznih svojih otrok odsotna iz mesta in se nahaja na farmi, sem se naselil pri dobri družini Mr. in Mrs. Franku Štiberniku, ki so me z veseljem sprejeli na stanovanje in mi tudi dobro postregli. Nato sem se takoj napolnil h. č. g. župniku Trunku, ki sva prvičkrat z veseljem stisnila roke in se takoj potrebno pogovorila. Bila je ravno sobota, tako sem prosil g. župnika za priporočilo, kar je tudi v nedeljo zjutraj v lepih besedah pri obeh sv. mašah storil in povedal, da je brezversko častopisje strup, ki se mora pomesti iz hiš in nadomestiti s katoliškim časopisom kakor je A. S. in Edinost. G. župnik Bog Vam plačaj, želimo Vam obilo božjega blagoslova za napredek v tej novi fari. Pri tej priliki moram omeniti, da so Leadvillčani postavili lepo novo cerkev, na katero so ponosni, ker tukaj se tudi kaže, da je v slogi moč!

Dolžnost me veže, da se zahvalim Mr. Vidmarju za pomoč, kakor tudi Mr. Štolcarju, ki sta pripomogla do tako lenega vspeha. Bog plačaj obema dobrima možema.

Mr. Štibernik me je pa s svojim avtom peljal po okoličici, kjer sem si ogledal neke parke in ribnik, ki je zares nekaj krasnega. Enako je tudi lepo za pogledati studenec, ki izvira in ga hodijo piti, ker kakor pravijo ima zdravilno moč. Ogledal sem si tudi veličanske farme, ki jih lastuje Mr. Zajec, kateri je tudi znan med slovenskimi trgovci, kot veletrgovec. Hvala Mr. Štibernikovi družini kakor tudi Mr. Frankoviču za pomoč in postrežbo. Bog Vam povrni!

Dela se tukaj bolj srednje kakor pač povsod.

Pozdrav na vse!

Leo Mladich, pot zastop.

Revolucija v sovjetski Rusiji se še vedno širi.

Iz Rusije se poroča, da je revolucija proti boljševiški vladi vedno hujša. Generalni štab rdeče armade je poslal v pretečenem tednu 60.000 mož v Kavkaz. Ogleduhi iz Batuma poročajo, da je pristanišče napolnjeno parkov s rdečimi četami. Hrbtišče revolucije v državi Georgia je zlomljeno, a posamezni oddelki tisočev nezadovoljnih kmetov se utrjuje v gorah. Govorica kroži, da kmetje, ki so utrjeni v gorah valijo kamenje na rdeče čete in so na ta način že več stotnih uničili. Teh upornikov je od dvajset do trideset tisoč.

Pariz. — Francoska vlada je uvedla uvozno carino 26 odstot na vse nemške izdelke. Ta postava je bila predlagana že pred tremi leti, pravomočna postane pa še le sedaj.

Los Angeles, Cal. — Četa oboroženih mož je ponovila iskanje po Baldwin gorovju izginolih deklic, katerih dve so po 9 let in ena 12 let stara, za katere menijo, da so bile ugrabljene. Od 8. julija je izginilo neznano kam po poročilu detektivskega urada v Los Angeles že 145 deklic.

bila pičila nevidna stvar. Ob istem času pa jim je veter prinesel oster duh dima.

Šla sta na bližnji griček Zapazila sta pod seboj gorečo koč. V daljavi so pa izginjale sani s pasjo vprego med drevjem, s človekom, ki jih je vodil. V koč pa je ležal drug možak, ki je umrl vsled stranske bolezni, in gorel z njo vred. Tak je bil zakon Severa. Pred mrtvaško grmado je stala volkulja Sivka nepremično kot skala. Kazan pa je renčal. Nato pa sta začela bežati, kakor bi gorelo za njima in se nista ustavila prej, dokler nista dospela na ledeno močvirje, kjer sta se skrila v gosto rastlinstvo, ki ju je popolnoma zakrilo.

Socialna Razmotrivanja

VII. "NEZNATNO SOCIALNO IN VELIKO ETIČNO VPRAŠANJE."

Gotovo je to gorostasna nespamet, gotovo je to objektivno vzeto pravcati zločin. Toda razumljivo in skoro bi rekli naravno pa je. Mi se vse preradi vsedamo na visoki stol sodnika, da potem z vrha doli grajamo in obsojamo taka sama na sebi dejansko sicer vse obsodbe vredna dejanja ne potrudimo pa se, da bi se vživeli v razmere in položaj navideznega krivca.

Premislimo samo, kaj bi mi sami na njegovem mestu storili. Toda ta primera niti ni pravična. Zakaj toliko pač moramo ceniti tudi našo dose-danjo vzgojo in izobrazbo, da ne bomo enako sodili tistega, ki je bil vsega tega deležen in tistega, ki je vzrastel iz svojih mladih let prepuščen takorekoč samemu sebi in pa slabim vplivom svoje okolice in družbe. Kdor pozna življenje v siromašnih delavskih, zlasti v industrijskih krajih, tisti se pač ne bo čudil nizki moralni stopnji, na kateri ti ljudje živijo. Bolj, mnogo bolj bi se moral čuditi včasih naravnost strahoviti moralni propalosti v premožnih, dobro živečih krogih.

Seveda bo temu hitro kdo pridejal, da bogastvo zapeljuje, da so nevarnosti, ki jih prinaša, velike in opasne. Gotovo, tega tudi nihče ne taji. Ali zdi se, da se ravno v tem povdarjanju velikih moralnih nevarnosti, ki so združene z bogastvom, skriva zopet nekoliko tiste nezavedne pristranosti, ki jo menda prav vsi, kadar gre za stvari, ki imajo socialen pomen, radi zagrešimo. Čisto prav, bogastvo je za človeka velika nevarnost, da ga pogubi. Ali napačno je pozabljati pri tem, da ima tudi prevelika revščina dejansko največkrat za posledico veliko moralno propalost.

Morda bo Bog v svoji neskončni pravičnosti siromaku ki vsled svoje neznozne bede na zunaj hudo, morebiti strahno greši, milo prizanesel, ker

ni sam kriv svojega padca dočim bo bogatina, ki brez potrebe služi bolj mamonu kot pa Njemu, strogo in ostro obsodil. Ali za sploš. družabno življenje moralno zlo, ki ga rodi prevelika revščina prav tako zlo, katero je človeštvu le v škodo, kakor so zlo razni izrastki prevelikega bogastva. Ako s tega vidika gledamo na svet in moralno življenje v njem, tedaj se bomo pač težko odločili zato kje ima več splošnega moralnega zla svoje korenine ali v prevelikem bogastvu in izobilju, ali v preveliki revščini in pomanjkanju.

Ne samo surovost, podivjanost in alkoholizem, tudi prostitucija ima — kakor se splošno priznava — svoj glavni vir v revščini in pomanjkanju. Enako nam statistika zločinov jasno kaže tesno zvezo med človekovim življenjem ter njegovimi gmotnimi razmerami. Ni vsakdo zločinec kdor pride pred sodišče in je obsojen. Grešil je pač proti postavi in družba ne more drugače, kot da njegovo dejanje kaznuje. Ali v svojem srcu v svoji notranjosti niso ti ljudje pogosto nič slabši od častitih ter obče spoštovanih članov človeške družbe, ki pa se imajo za vse, kar so dosegli ter za ves svoj ugled zahvali ti prav za prav le srečni usodi, katera jim je naklonila

primerno premožne stariše.

Zato pa nikakor ne moremo trditi, da bi bilo socialno vprašanje v primeri z etičnim "silno neznatno in malenkostno." Gotovo, etično vprašanje je širše in obsežnejše. Vanj spadajo tudi razni socialni problemi. Zato tudi ni rešitve socialnega vprašanja brez etičnega preroda današnje človeške družbe. Toda prerajati svet in družbo samo z etičnega vidika in samo z etičnimi sredstvi bi bilo brezplodno in brezumno. Prijatelj mi je ob zborovanju "Preroda" v Ljubljani, menda lansko leto, pisal: "Kaj pomaga, če se je delavec v raztrganih hlačah na tem shodu navdušil ter se navzel najčistejšega idealizma, ko pa ni prišel iz Unionove dvorane do frančiškanske cerkve in že mu je ves njegov idealizem v tem mrazu (bilo je po zimi) zmrznil." In res je tako. Stari Rimljani so kakor znano rekli: "primum vivere, dein philosophari," to se pravi, najprej je treba živeti, potem se pa lahko modruje. To velja za ogromno večino ljudi tudi še danes.

— Rim. — Med Italijo in Švico je bila podpisana pogodba arbitracije. V pogodbi je navedena komisija, ki bi v slučaju spora med državama imela rešiti istega. Za slučaj pa, da bi ta komisija spora ne mogla rešiti, bi se sporna točka oddala permanentnemu sodišču v Hague.

— Naprej za katoliško časopisje!

Vaši posli --- Naši posli.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, bodisi v dinarjih, lirah, avstr. kronah, ali dolarjih, skrbite, da bodo Vaši posli — naši sposli.

Kadar potujete v stari kraj, ali kateri od Vaših znancev, je najboljšje, da se obrnete na nas. Vaša skrb za vse potrebne listine in za udobno potovanje bo — naša skrb.

Kadar ste namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, poverite celo zadevo nam in Vaše delo bo — naše delo.

Kadar vam je treba kake listine za stari kraj, ali kadar imate kak drug posel s stari krajem, ne pozabite se obrniti na nas in Vaše opravilo bo — naše opravilo.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

SLOVENSKO BANKO

Zakrajšek & Česarek

70 — 9th Ave.,

NEW YORK, N. Y.

VABILO NA VINSKO TRGATEV

katero priredi

DVOR SV. JURJA št. 960,
REDA KAT. BORŠTNARJEV

V nedeljo 28. septembra 1924

V ŠOLSKE DVORANI
na Lincoln in 22. Street.

Začetek ob 6. uri zvečer

Ta vinska trgatve bo prirejena popolnoma po starokrajškem načinu. Humorja in poštene zabave bo za vsakogar v izobilju.

PROGRAM:

1. Otvoritveni govor: govori župan iz Naklja.
2. Uradni razglas Nakljskih občinskih postav.
3. "Nakljska himna" pojejo Viničarji in Viničarke.
4. Otvoritev vinske trgatve.
5. Prosta starokrajška zabava.

Na prireditvi se bodo servirali zabeljeni štruklji in samo vse dobre stvari in pravi domači doljenjski mošt.

Ker je ta zabava tistega tipa, kakoršne naši rojaki nadvse ljubijo, zato vabimo vse Slovence in Slovenke iz Chicage in vse okolice, da se te veselice v obilnem številu udeležijo. Nobenemu ne bo žal, ako se te Vinske trgatve udeleži — nasprotno pač bi bilo žal tistim, če bi se jo ne udeležili.

Vse najuljudnejše vabi k obilni udeležbi ter vsem jamči najboljšo zabavo in postrežbo,

DRUŠTVENI ODBOR.
(S. 24—P. 26.)

GRDINA IN SINOVI
PRVI SLOV. POG. ZAVOD
1053 E. 62nd St.
CLEVELAND, O.

Randolph 1881

Pozor Evelethčani!

V naši trgovini si lahko kupite karkoli potrebujete za obuti za celo družino. Imamo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev, za može, dečke, deklice in otroke. Naše blago je prvovrstno. Dobra in točna postrežba ter nizke cene je naše geslo!

Kadarkoli kaj kupujete nikdar ne pozabite na geslo: Svoji k svojim! Vsem se priporočam v naklonjenost!
E. RESMAN
SLOVENSKE TRGOVINE S ČREVLJI.
420 Pierce Street
EVELETH, MINN.

VELIKE PONUDBE

DO VSAKE IZMED TEH PONUDB JE OPRAVIČEN VSAKDO, KI PRIDOBI LISTU "AMERIKANSKI SLOVENE" IN "EDINOST" TOLIKO NOVIH NAROČNIKOV, KOLIKOR JIH JE PREDPISANIH ZA VSAKO PONUĐENO NAGRADO. ROJAKI NA DELO! PRIDOBIVAJTE NOVIH NAROČNIKOV! GRE SE ZA KATOLIŠKI DNEVNIK! VSAKDO NAJ STORI V TEJ KAMPANJI SVOJO DOLŽNOST

ZA PET NOVIH CELOLETNIH ALI DESET POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASEN ALBUM ZA SLIKE

Velikost albuma je 12 inčev dolg 9 in pol inčev širok in 3 in pol inče debel. Album je lepo vezan, lepo dekoriran z najlepšimi finimi okraski in okovi. Na sredi ima udelano lepo okroglo ogledalo in se zapira z lepo zaponko. Je pravi kras za vsako hišo, v katerem imajo družine shranjene svoje slike. Požurite se za nove naročnike in dobite to lepo nagrado v Vašo hišo!

RADIO!—RADIO! — RADIO!—RADIO!RADIO!—RADIO! — RADIO!—RADIO!

ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASEN RADIO APARAT S SLUŠALNI VRED

RADIO!—RADIO! —

ki sprejema in deluje prav tako, kakor vsak velik v krogu 25. milj od razpošiljevalne postaje (Broadcasting station). Ta aparat bo, kakor nalašč za zimske večere. Vaš deček, Vaša hčerka bo vedno doma, ako boste ta aparat imeli v Vaši hiši. Pa tudi Vi boste slišali novice, govore, koncerte in petje, t. j. v krogu 25. milj od razpošiljevalne postaje. Zato pojdite takoj na delo, da preskrbite dobre zabave za sebe in svoje otroke za zimske večere!

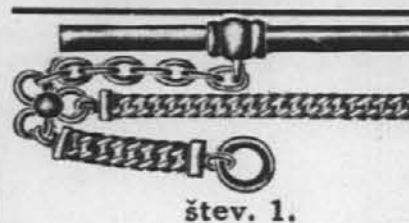

RADIO!—RADIO! — RADIO!—RADIO!— RADIO!—RADIO!

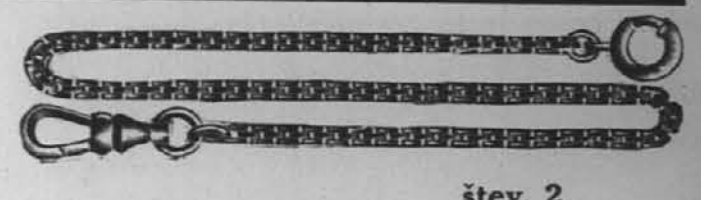
LEPA NAGRADA ZA ŽENE IN DEKLETA ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASNO "SILVER MESH BAG" (SREBRNA ROČNA DENARNICA)

Ta denarnica je narejena iz jako dobrega materiala takozvanega nemškega srebra. Je blizu 6 inčev dolga in 3 in pol široka. To je krasna nagrada. Žene in dekleta korajžno na delo!

št. 1.

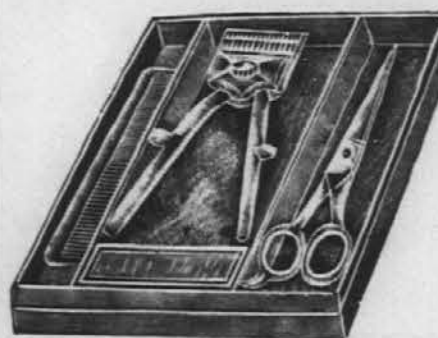

št. 2.

ZA TRI CELOLETNE ALI ŠEST POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASNO ZLATO VERIŽICO

ki je jamčena. Ko boste poslali nove naročnike zapišite št. one verižice, katero želite. Krasna zlata verižica je velik dar za samo tri nove naročnike. Zato pojdite takoj na delo in dobite si to lepo nagrado!

ZA DVA CELOLETNA ALI ŠTIRI POL-LETNE NOVE NAROČNIKE DOBITE:

BRIVSKO ORODJE (BARBER OUTFIT)

Komu ne pride prav, dober strojček za rezanje las? Zlasti na farmah in po kempah jih rabite. Prav tako škarje, česalnik in drugo. Pa tudi v vsaki hiši v mestu ali na deželi se večkrat rabi tako orodje. Samo dva naročnika pridobite za "Amerikanskega Slovence in Edinost" pa vam bomo poslali to nagrado. Hajd na delo, da boste deležni te nagrade.

ZA ENEGA CELOLETNEGA ALI DVA POL-LETNA NOVA NAROČNIKA DOBITE ENO IZMED SLEDEČIH TREH NAGRAD:

RADIO APARAT SAM (brez slušala)

Praktičen radio aparat, ki ga vidite na sliki brez slušala za na glavo. Aparat sprejema v krogu 25. milj od razpošiljevalne postaje. Krasen dar za enega naročnika!

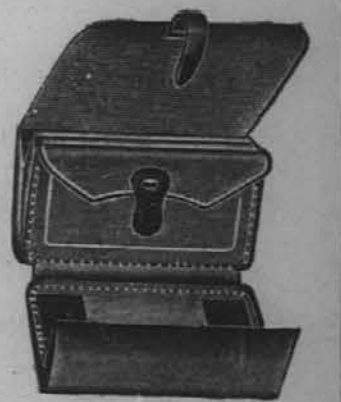
ROŽNIVENEC

ki je pozlačen in je jako krasen dar, ki bo Vas spominjal na to kampanjo za katoliški list A. S. in Edinost.

DENARNICO (Pocket Book)

narejen iz usnja in je jako pripraven za može. Je za bankovce in drobiž.

Samo enega naročnika pa ga imate!

Ko boste poslali naročnike omenite v pismu, katero izmed teh nagrad hočete.

ROJAKI KATOLIŠKI SLOVENC!

Mesec oktober in november sta najbolj pripravna za agitacijo. Večeri se daljšajo in ljudje posegajo po časopisju, da ga čitajo. Vaše delo bo odgovor na vprašanje, ali ameriški Slovenci hočejo imeti svoj lastni katoliški dnevnik ali ne. Ta kampanja je zato določena. Vas se tiče to vprašanje in Vi ga morate rešiti. Glejte, da ga rešite častno in to pa bo, ako boste pridno agitirali za katoliški list "AMERIKANSKI SLOVENE" IN "EDINOST". Torej na delo, da se doseže potrebni katoliški dnevnik!

Amerikanski Slovenec in Edinost

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

"Tiho, tiho, gospod Hohenwart!" je miril oni. "Poklical sem Vas, da Vas vprašam, če stojite Vi na strani cesarjevi."

Onemu pa so se zježile obrvi, in siv plamen je šinil iz temnega očesa. A Žiga ni pobesil oči; junaška kri je plala tudi po njegovih žilah; ampak razveselil se je, da je razjezil Hohenwarta s svojim dvomom.

"Ali ste za cesarja?" ga je vprašal iznova.

"Po kakšni pravici dvomite Vi o moji zvestobi!" je vzkliknil oni in se obrnil, da odide. A Lambergar ga ustavi.

"Stojte, dragi Hohenwart," ga je miril in zgrabil s obema rokama za desnico. "Nikakor Vas nočem žaliti, a danes je zvestoba redka, in nemara bo še kdo nocoj zanjo glavo dal."

"Jaz, če bo treba, častiti gospod," se je ponesel Hohenwart. "Prisegel sem cesarju, in kakor sem zvesto služil celjskim grofom, tako ne daj Bog doživeti niti meni, niti mojemu potomstvu tistega dne, ko bi nam omahnila zvestoba do cesarja."

"Vrlo dobro, gospod Hohenwart! Zdaj pa poslušajte mene!" je dejal oni in ga vlekel k oknu in mu razodel ves naklep Vitovčev. Strme je poslušal Hohenwart novico, in krčevito mu je stiskala desnica mečev ročaj.

"Torej Vi ste z nami tudi proti Vitovcu in njegovi vojski?" je povzel zopet kaplan.

"Proti vsem vragom, kar jih je v peklu," je odvrnil oni. "A zdaj brž na delo, dokler je še čas. V gradu je dvesto cesarskih konjnikov in petdeset mojih. Dobri vojaki so, in da se z njimi tudi proti premoči kaj opraviti; in če mi jih pobije Vitovec tudi sto, še bodemo branili grad. Na planem namreč, častiti gospod, se ne moremo poskusiti z Vitovcem, in treba bo cesarju bežati v grad, ne v Gradec."

"V grad, ne v Gradec, bonum omen, gospod Hohenwart!" se je nasmehnil oni. "Zato grem jaz pripravljat vladarja."

"In jaz v grad, da ukrenem, kar je potrebnega," je dejal Hohenwart in se odpravil iz dvorca.

Cesar je bil med tem odslovel igralce in pridržal le Gregorja na migljaj Lambergarjev. Ostrovhrarju se je jako sumljivo zdelo to počenjanje, in sklenil je izporečiti vse Vitovcu. Ostavil je dvorano, da poišče prijatelja. Tega ni dobil, srečal ga je pa Jošt Soteški. A ko mu je odkril Ostrovhrar, česa da se boji, ga je pomiril oni, češ, da zdaj naj cesar ve ali ne ve, prepozno je, da bi se rešil, ko je po mestu in v okolici že razpostavljenih do dva tisoč vojakov. "A jaz grem do cesarja," je pristavil porogljivo, "da izda geslo za nocojšno noč". S tem se je Ostrovhrar umiril, in vstopila sta v dvorano, kjer sta bila Žiga in Gregor cesarja že poučila natanko o vsem, kar se pripravlja.

"Vaše Veličanstvo blagovoli," je dejal Jošt, "dati geslo stražnikom."

"Stražnikom, gospod Jošt? Ali smo ujetniki?" se je nasmehnil cesar in bistro pogledal viteza, ki je prbledel in pobesil oko. "Dobro, dobro, gospod Jošt! A treba je izbrati dobro geslo za nocojšno noč. Gospod Žiga, kateri svetnik je, varuh celjskega mesta?"

"Sveti Maksimilijan."

"Torej sveti Maksimilijan za Habsburžane bodi geslo," je dejal cesar, in Jošt je odkorakal. Prišel je Hohenwart,

ki se je začel tiho razgovarjati z Žigo in Gregorjem, tako da je Ostrovhrar zabavljal naglas "strahopetim prikrivalcem." Treba je bilo porabiti vsako trenotje, a silna ovira je bil zdaj baš Ostrovhrar. Na nikak način ga ni bilo spraviti iz dvorane; da, ko se mu je naravnost dalo na znanje, da ga ne potrebujejo več v družbi, je udaril, brez ozira na visokega gosta, razkačen ob mizo, da ne bo njemu veleva nihče, kako da se ima vesti. Kaj je bilo storiti? Zavrtno ga nikakor ni hotel umoriti Hohenwart; ako ga pa napadejo očitno, bi nastal vsled neizmerne moči drznega moža strašen ropot, ki bi privabil ljudi iz vsega gradu. A odstraniti se je moral. Brž pošlje Žiga strežaje do cesarskih svetovelcev, da naj jih povabijo na večerjo, in zaklene skrivaj duri za njimi, potem pošepče cesarju, da naj stopi v drugo sobo; Hohenwart pa se postavi smelo pred Ostrovhrarja: "Gospod Ostrovhrar, mi ostavljamo dvorec. Bog Vas obvaruj!"

"Z Bogom!" je dejal oni in ga srepro pogledal; "a cesar ne pojde nikamor."

"Ravno cesar želi iti."

"Želi ali ne želi, to mi pe vseeno. On ne bo ostavil dvorca."

"Ali Vam je resnica?"

"Vraga črnega! menite li, da se šalim?" je zavpil oni in skočil pokonci. V tem trenotju ga je zgrabil Gregor, ki se mu je bil splazil za hrbet, odzadaj za roke in Hohenwart odspredaj; a dasi sta bila oba močna in jima je pomagalo še vino, kar ga je bil popil Ostrovhrar, vendar bi se ju bil ta otresel, da ni priskočil o pravem času Žiga Lambergar. Curkoma je tekel vsem pot po obrazu, in slišalo se je le hropenje in zamolkla kletev; a po mnogem trudu se je vendar posrečilo napadnikom spraviti orjaka na tla. Ko pa je čutil Ostrovhrar, da mu omagujejo moči, je hotel zaklicati na pomoč, a urno mu pomakne Žiga Lambergar zvit robec v usta. Potem mu zveže roke in noge, ga odvedeje v drugo sobo in zaklenejo duri za njim.

"Zdaj pa brž iz mesta!" je silil Hohenwart. Cesar je menil, da bi opozorili še svetovalce, dva Ungnada in škofa Urha; a uprla sta se Lambergar in Hohenwart. Cesar je ognil siv plašč, Lambergar si opasal meč, in Gregor se obožil na stroške premaganega Ostrovhrarja, ki mu je vzel šlem, plašč in meč, in tiho so ostavili dvorec.

Bilo se je že stemnilo, a nevihta še ni bila ponehala. Dež je lil in bliskalo in grmelo je, in razen nočnih straž, ki so krožile, po mestu, ni bilo žive duše na ulicah. Komaj so se bili obrnili ubežniki proti Savinjskim vratom, se prikaže za njimi obhodna straža. Morali so se ji zdeti sumljivi, ker je pospešila korake in viknila, da naj stopje. Niso se zmenili za poziv; hiteli so dalje. To pa je potrdilo straži sum, in jela je klicati druge stražnike, ti zopet druge in nastal je nenkrat krik in vik in ropot in dirjanje po ulicah. Ostrovhrar se je premetaval v svoji ječi in butal z glavo ob tla in vrata, da je priklical stežaje. Takoj je zvedel ves dvorec, kaj se je bilo prigodilo.

NAZNANILO

C. občinstvu, kakor tudi rojakom, ki potujejo iz Chicago naznanjam, da sem odprla

Prvi slovenski hotel "SLAVIJA"
NA 1921 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

kjer je občinstvu na razpolago 35 moderno opremljenih sob po zmernih cenah.

Posebne akomodacije za potnike in njih družine.

AGNES SPOLAR, lastnica.

Tel. CANAL 2241.

(S. 11-2)

POZOR!

Čenjenim društvam v Chicagi in okolici naznanjam, da sem kupil dobroznano NARODNO DVORANO na Racine in 18. ulici. Prenovil sem vse dvorane za seje, kakor tudi veliko plesno dvorano. Zatorej se priporočam čenjenim društvam, kakor tudi čenjenemu občinstvu za obilen poset. Postrežba točna in solidna!

Frank Mubi

(LASTNIK)

1800-1802 - So. Racine avenue. CHICAGO, ILL.

Phone: CANAL 2675

(S- 11. -2.)

POZOR!

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACI

Prevaža pohištva — premo, les — in vse kar spada prevažalno obrt. Pokliciti ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

And. Glavach

EDINI SLOVENSKI AUTO LIVERY

Čenjenim rojakom v Chicagi in okolici se toplo priporočam. Na razpolago imam najmoderneje avtomobile za poroke, krstnje in pogrebe.

Pokličite me na telefon. Prišel bom na Vaš dom in vse potrebno uredil. Zapomnite si mojo telefon številko: CANAL: 5889

1844 - W. 22nd Place CHICAGO.

NAJSTAREJŠI SLOVANSKI TRGOVEC Z ŽELEZNINO V MESTU CHICAGO JE:

A. M. Kapsa

2000 BLUE ISLAND, AVE., CHICAGO, ILL.

Phone: CANAL 1614.

Trgovina vsakovrstne železnine, strojniške naprave, električne potrebščine, cevi za plin, avtomobilske potrebščine, vse železne potrebe za poštlavljene garage ali hiš. 1500 drugih različnih predmetov v zalogi. Naše cene so najnižje!

Blago dovažamo na dom, v vsaki del mesta ali predmeta. Začnite trgovati z nami in ostali boste naši stalni prijatelji.

(S. & P.)

Elektrika

naj sveti v Vaših hišah ako hočete modern in čist dom.

Vse preveč je sitnosti in dela z drugimi svetilkami. Pri električni luči pritisnite samo gumb in razsvetljen je Vaš dom.

Mi napeljavamo električne žice v Vaše domove po najzmernejših cenah. Sedaj je čas, da daste naročilo nam in imajte prihodnjo zimo električno luč v Vaši hiši. Pridite h nam da se pomenimo!

FIDELITY ELECTRIC CO.

FRANK SCHONTA, lastnik.

2049 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Pošiljamo blago tudi izven Chicage. Pišite po naš cenik. (8-27 9-3.)

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gornik

SLOVENSKO TRGOVIN AZ OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

217 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.